

Inbreng Verslag van een schriftelijk overleg

Binnen de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap hebben enkele fracties de behoefte om vragen en opmerkingen voor te leggen over de brief van de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 18 december 2014 ter aanbieding van het ontwerpbesluit experiment beroepsopleiding gecombineerde leerwegen bol-bbl (Kamerstuk 31 524, nr. 233).

De voorzitter van de commissie,
Wolbert

Adjunct-griffier van de commissie,
Boeve

I Vragen en opmerkingen uit de fracties

De leden van de VVD-fractie zijn verheugd over dit besluit, omdat de wettelijke obstakels, die de afspraak uit het Techniepact om een gecombineerde leerweg bol-bbl¹ mogelijk te maken in de weg staan, worden weggehaald. Deze leden spreken de hoop uit dat dit zal leiden tot meer keuze voor de studenten en een hogere instroom van techniekstudenten. Wel vragen de leden waarom de vergoeding voor studenten die deze leerweg volgen moet afwijken van een marktconforme vergoeding, indien er een afspraak in de cao staat die een marktconforme vergoeding belet. Het zou jammer zijn als we via een nieuwe leerweg de instroom (van bijvoorbeeld techniekstudies) proberen te vergroten, terwijl deze juist weer door cao-afspraken wordt verkleind. Bij hoeveel studierichtingen is er op dit moment een dergelijke cao-afpraak, zo vragen de leden. Hoeveel studenten vinden er op dit moment geen stage doordat de vergoeding die daar tegenover staat niet marktconform is? Is de Minister bereid om dit effect mee te nemen bij het onderzoek naar de effecten van de gecombineerde leerweg? Ook vragen deze leden of de Minister bereid is om de Kamer hierover, gezamenlijk met de rest van de onderzoeksresultaten van dit experiment, te berichten. Vervolgens vragen de leden of de Minister overwogen heeft om het wettelijke onderscheid tussen bol en bbl helemaal los te laten, om zo de keuze voor de verdeling tussen stage lopen en studielessen volgen volledig aan de scholen zelf over te laten. Welke voor- en nadelen ziet de Minister op dit punt, willen de leden tot slot weten.

De leden van de PvdA-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het onderhavige ontwerpbesluit. Zij maken zich grote zorgen over de manier waarop jongeren in het mbo² klem raken doordat zij geen beroepspraktijkvormingsplaats kunnen vinden. Zij waarderen iedere maatregel die dit probleem daadwerkelijk verkleinen en bezien het ontwerpbesluit vooral vanuit dit perspectief.

Het initiatief voor de overstap van bol naar bbl wordt in het ontwerpbesluit gelegd bij de deelnemer, hoewel het de onderwijsinstelling is die de deelnemer kan overschrijven van de ene leerweg naar de andere. Hoe gaat de Minister, zo vragen de leden, waarborgen dat de positie van mbo'ers zo sterk wordt dat zij in incidentele gevallen niet onder druk van de onderwijsinstelling maar in hun eigen belang de overstap maken van bol naar bbl.

Indien voor een deelnemer bij de start van het studiejaar bbl geen beroepspraktijkplaats beschikbaar is, dan wordt niet langer voldaan aan de verplichtingen van het experiment. De leden vragen op welke wijze de Minister gaat voorkomen dat gevolgen eenzijdig terechtkomen bij de mbo'er, die vanzelfsprekend niet heel het onderwijs- en beroepsveld kan overzien.

De leden van deze fractie zijn het zeer eens met de drie contactmomenten die er per studiejaar tussen de instelling, de deelnemer en het leerbedrijf moeten plaatsvinden. Te allen tijde moet immers worden voorkomen dat deelnemers tussen de wal en het schip kunnen geraken bij de betrokken instanties.

De leden zijn tevreden over de instemming van de Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs, werkgeversorganisatie VNO-NCW/MKB-Nederland en MBO Raad. Nu kan zo'n algemene instemming betekenen dat het besluit nu eenmaal geweldig is, maar ook dat er op enig punt een eenzijdige rekening terechtkomt bij de staatskas. Kan de Minister nader toelichten of er binnen het cascademodel voor de bekostiging van het mbo perverse

¹ Bol-bbl: beroepsopleidende leerweg-beroepsbegeleidende leerweg

² Mbo: middelbaar beroepsonderwijs

prikkels kunnen optreden door het onderhavige ontwerpbesluit, zo vragen deze leden.

De leden van de D66-fractie hebben met belangstelling kennisgenomen van het ontwerpbesluit experiment beroepsopleiding gecombineerde leerwegen bol-bbl. Graag willen zij de Minister nog enkele vragen voorleggen. De leden constateren dat met een aantal organisaties is gesproken, die allen positief hebben gereageerd. De genoemde leden zijn benieuwd of er voorafgaand aan dit besluit een onderzoek is gedaan onder studenten, docenten, onderwijsinstellingen en bedrijven naar de behoefte aan een dergelijke leerweg. Zo ja, kunnen de resultaten daarvan openbaar worden gemaakt, zo vragen deze leden. Zo nee, waarop is de verwachting dat hier dan behoefte aan is op gebaseerd, zo vragen deze leden.

De leden constateren dat de Minister van mening is dat de gecombineerde leerweg aansluit bij «leven lang leren». De genoemde leden vragen dit nader toe te lichten. Verwacht de Minister bijvoorbeeld een substantiële groei van herintreders bij de gecombineerde leerweg, zo vragen deze leden.

De leden constateren vervolgens dat de Minister veel uitleg besteedt aan het aantal uren onderwijstijd ten aanzien van de verschillende leerwegen in het beroepsonderwijs. De genoemde leden brengen in herinnering dat in artikel 7.2.7, lid 3 ook staat: «Het bevoegd gezag kan een onderwijsprogramma verzorgen dat minder uren omvat dan de onder a tot en met d genoemde aantallen mits de opleiding aantoonbaar van voldoende kwaliteit is.» De genoemde leden vragen of het afwijken van de urennorm op basis van dit wetsartikel ook gewoon geldt voor de gecombineerde leerweg bol-bbl.